Sygn. akt I C 374/16

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 listopada 2017 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi Widzewa w Łodzi I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodnicząca: SSR Emilia Racięcka

Protokolant: st. sekr. sądowy Monika Miller

po rozpoznaniu w dniu 25 października 2017 roku w Łodzi

sprawy z powództwa T. L.

przeciwko (...) S.A.

o zapłatę:

1. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3.669 złotych (trzy tysiące sześćset sześćdziesiąt dziewięć) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 5 lipca 2016 roku do dnia zapłaty, oraz kwotę 118 złotych (sto osiemnaście) tytułem zwrotu kosztów procesu;

2. umarza powództwo w pozostałym zakresie;

3. obciąża pozwanego obowiązkiem zwrotu na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi Widzewa w Łodzi kwoty 594 złotych (pięćset dziewięćdziesiąt cztery) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych;

4. nakazuje pobrać od powoda na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi Widzewa w Łodzi kwotę 148,47 złotych (sto czterdzieści osiem 47/100/100) z roszczenia zasądzonego w punkcie 1.

Sygn. akt I C 374/16

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 4 lipca 2016 roku skierowanym przeciwko (...) S.A. w W. powód T. L. wniósł o zasądzenia na swoja rzecz kwoty 4.510 złotych wraz z odsetkami od 29 października 2013 roku do dnia zapłaty oraz o zwrot kosztów procesu.

W uzasadnieniu podał, że w dniu 24 września 2013 roku doszło do kolizji, której sprawca miał zawarta z pozwanym umowę ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej. Na skutek kolizji doszło do uszkodzenia samochodu powoda.

W toku postępowania likwidacyjnego pozwany wypłacił powodowi kwotę 2.797 złotych tytułem odszkodowania. Zdaniem powoda jest to kwota zaniżona, ponieważ koszty naprawy jego pojazdu wynoszą 7.227 złotych. Powód w tym celu wykonał kalkulację, za która zapłacił 80 złotych. W pozwie powód dochodzi różnicy wypłaconego a należnego odszkodowania oraz zwrotu kosztów kalkulacji.

/pozew k. 3/

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu wskazano, że strona pozwana kwestionuje zakres i wysokość szkody. Zdaniem pozwanego górna granicę obowiązku naprawienia szkody stanowi rzeczywisty koszt naprawienia szkody , a nie hipotetyczny koszt naprawienia. Powód zaś może domagać się zwrotu kosztów naprawy potwierdzonych fakturami.

/odpowiedź na pozew k. 7-9/

W piśmie z 4 listopada 2016 roku strona pozwana podniosła, ze skoro powód sprzedał samochód w stanie nienaprawionym po kolizji z 24 września 2013 wraz z innymi niesprecyzowanymi uszkodzeniami, a na jego rzecz wypłacono już odszkodowanie, to nie można uznać by w jego majątku występował uszczerbek w postaci konieczności poniesienia kosztów naprawy pojazdu.

/pismo k. 31/

Pismem złożonym na rozprawie w dniu 25 października 2017 roku powód cofnął powództwo ze zrzeczeniem się roszczenia do kwoty 3.669 złotych , która stanowi różnicę miedzy oszacowanymi kosztami naprawy przez biegłego a wypłaconą kwotą odszkodowania oraz koszty wyceny.

/pismo k.103/

Sąd Rejonowy ustalił, co następuje:

W dniu 17/09/2013 roku J. L. darował powodowi „50 % udziałów samochodu osobowego „ marki O. (...).

W dniu 17/09/2013 roku R. L. darował powodowi „50 % udziałów samochodu osobowego „ marki O. (...).

/umowa k. 24,25/

W dniu 24 września 2013 roku doszło do kolizji, której sprawca miał zawarta z pozwanym umowę ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej. Na skutek kolizji doszło do uszkodzenia samochodu powoda.

Na chwilę zdarzenia powód był właścicielem samochodu marki O. (...) rok prod. 1998.

/bezsporne/

Przed kolizją z 24 września 2013 roku samochód był sprawny, wszystkie uszkodzone elementy były sprawne z oryginalnym lakierem. Uszkodzeniu uległ tył samochodu. Potem powód uczestniczył w kolizji i szkodzeniu uległ przód samochodu. W dniu 12/12/2013 roku powód sprzedał samochód O. (...) nr rej (...) za kwotę 5.000 złotych. Samochód nie został naprawiony po kolizji z 24 września 2013 roku.

/umowa k. 20, przesłuchanie powoda protokół k 26-28 w związku z k. 104-105/

Zakres uszkodzeń pojazdu jest niesporny miedzy stronami. Uszkodzeniu uległ zderzak tylny, amortyzator zderzaka tylnego, pokrywa tylna oraz jej osłona, które kwalifikowały się do wymiany.

Uzasadniony koszt naprawy samochodu powoda na skutek uszkodzeń z dnia 24 września 2013 roku wynosił 6.386,97 złotych. Szacowana wartość samochodu przed szkodą wynosiła 9.500 złotych.

Wartość pojazdu w stanie uszkodzonym, szacowana w oparciu o metodę zredukowanego kosztu naprawy wynosiła według cen z daty szkody 6.2000 złotych. Tzw. Zredukowany koszt naprawy obliczany poprzez system InfoExpert to koszt naprawy zakładający użycie części pochodzących z odzysku i zapewniający jeszcze opłacalność naprawy. System szacuje go na kwotę 3.265 złotych.

Koszt technologicznie koniecznej naprawy uszkodzeń samochodu O. (...) nr rej (...) powstałych wyłącznie na skutek zdarzenia z dnia 24 września 2013 roku, z uwzględnieniem średniej stawki roboczogodziny dla

nieautoryzowanych zakładów naprawczych, obowiązującej na lokalnym rynku w dniu ustalenia szkody przez pozwanego, z uwzględnieniem stosowanych korekt z tytułu wcześniejszych napraw, wieku pojazdu, przebiegu – przy zastosowaniu części zamiennych, o jakości porównywalnej do części oryginalnych, sygnowanych marką producenta innego, niż producent pojazdu wynosił 5.310,92 złotych.

Części o tzw. „porównywalnej jakości" nie można jednak uznać za części oryginalne w rozumieniu art. 70 a ustawy „prawo o ruchu drogowym", gdyż nie SA to części jak sama nazwa wskazuje, o tej samej jakości co części, sygnowane logo producenta pojazdu. Za takie mogą być uważane jedynie części sygnowane marką producenta części (tj. części o umownym oznaczeniu jakościowym Q), które nie były dostępne w dacie likwidacji szkody.

Ilość roboczogodzin, niezbędna do naprawy pojazdu wynosiła:

-4,8 rbg dla prac blacharsko-lakierniczych

-0,3 rbg dla zabezpieczenia antykorozyjnego

-4,7 rbg w przypadku prac lakierniczych

Zastosowanie do naprawy części nowych, innych niż sygnowanych logo producenta pojazdu, z uwagi na brak części o jakości Q (z logo producenta części) , nie daje gwarancji przywrócenia pojazdu do stanu sprzed szkody. Z dostępnych części alternatywnych występuje jedynie zderzak tylny, który jako element bezpieczeństwa biernego samochodu winien zostać zastąpiony częścią oryginalną, gwarantującą utrzymanie standardu bezpieczeństwa, zapewnianego przez producenta pojazdu. Natomiast dla części alternatywnych brak jest wyników testów zderzeniowych świadczących, że uzyskały one pozytywne wyniki w tym zakresie.

/opinia biegłego k. 35-58, opinia uzupełniająca k.72-90 /

Powód wykonał kalkulacje kosztów naprawy pojazdu, za która zapłacił 80 złotych.

/kalkulacja k. 21-23, przesłuchanie powoda protokół k 26-28 w związku z k. 104-105/

Stan faktyczny sprawy Sąd ustalił na podstawie załączonych dokumentów, opinii biegłego oraz przesłuchania powoda.

Wnioski zawarte w pisemnej zasadniczej opinii biegłego zakwestionował pozwany. Pozwany podniósł, że jego zdaniem przy ocenie kosztów naprawy pojazdu powoda uzasadnione jest zastosowanie części o jakości P lub PJ biorąc pod uwagę relacje ich ceny (znacznie niższej niż części o jakości O czy Q) do jakości, która jest porównywalna do części oryginalnych oraz zużycie eksploatacyjne części uprzednio zamontowanych w samochodzie powoda. Nadto pozwany sformułował szereg pytań do biegłego, sugerował konieczność dokonania potrąceń.

W opinii uzupełniającej biegły wyjaśnił, że nie uważa zastosowania potrącenia za materiał lakierniczy za zasadne. Potrącenie takie byłoby uzasadnione w przypadku stwierdzenia wad powłoki na danym elemencie, a wówczas należałoby uwzględnić odrębnie potrącenie amortyzacyjne na lakierowanie każdego wadliwego elementu. Biegły wyjaśnił także, ze nie jest zasadne zastosowanie innych korekt amortyzacyjnych z uwagi na wiek eksploatacyjny pojazdu, zużycie poszczególnych części i komponentów. Podobnie jak w przypadku lakieru, potrącenie byłoby uzasadnione w przypadku wad na danym elemencie.

Sąd uznał wszystkie wyjaśnienia biegłego za wystarczające i przyjął wnioski zawarte w opinii zasadniczej za własne ustalenia.

Sąd Rejonowy zważył , co następuje:

W niniejszej sprawie niesporny był fakt powstania szkody w mieniu powoda oraz fakt, że powodowi wypłacono odszkodowanie w kwocie 2.797 złotych. Sporna była okoliczność czy wypłacona kwota jest wystarczająca czy też powodowi należy się dopłata odszkodowania.

Na podstawie art. 822 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. § 4 komentowanego przepisu przewiduje, że uprawniony do odszkodowania w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczenia bezpośrednio od ubezpieczyciela. Stosownie do treści art. 436 § 2 k.c. w razie zderzenia się mechanicznych środków komunikacji poruszanych za pomocą sił przyrody wymienione osoby mogą wzajemnie żądać naprawienia poniesionych szkód tylko na zasadach ogólnych. Powrót do zasad ogólnych oznacza przede wszystkim ukształtowanie odpowiedzialności na zasadzie winy kierującego pojazdem sformułowanej w przepisie art. 415 k.c. Ze względu jednak na fakt, iż ustawodawca polski wprowadził obowiązkowe ubezpieczenie komunikacyjne, odpowiedzialność za posiadacza mechanicznego środka komunikacji przejmuje ubezpieczyciel. W myśl przepisu art. 19 ust. 1 ustawy z 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz.U. z 2003 r. Nr 124, poz. 1152 ze zm.) osoba poszkodowana w wypadku ma prawo dochodzenia roszczenia odszkodowawczego bezpośrednio od zakładu ubezpieczeń. Nadto, z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz pojazdu lub kierujący jest zobowiązany – na podstawie prawa – do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest m.in. utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia (por. art. 34 ust. 1 ww. ustawy). W świetle art. 34 ust. 1 i art. 36 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, odpowiedzialnością ubezpieczyciela co do zasady rządzą reguły dotyczące odpowiedzialności odszkodowawczej posiadacza pojazdu lub kierującego pojazdem, w tym ogólne przepisy o wynagrodzeniu szkody (zwłaszcza art. 361-363 k.c.). Jednakże wyłącznym sposobem naprawienia szkody na podstawie odpowiedzialności z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych jest odszkodowanie pieniężne. Dla spełnienia swej roli wysokość odszkodowania powinna pokrywać wszelkie celowe i uzasadnione ekonomicznie wydatki niezbędne dla przywrócenia stanu poprzedniego uszkodzonego pojazdu. Do wydatków spełniających te kryteria zaliczone zostały koszty nowych części zamiennych, niezbędnych do naprawy pojazdu (por. uchwała w składzie siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2012 r., III CZP 80/11, OSNC 2012/10/112).

W niniejszej sprawie w toku postępowania zostało wykazane że samochód powoda nie został naprawiony. W tej sytuacji należy przyjąć zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, iż obowiązek naprawienia szkody przez wypłatę odpowiedniej sumy pieniężnej powstaje z chwilą wyrządzenia szkody i nie jest uzależniony od tego, czy poszkodowany dokonał naprawy rzeczy i czy w ogóle zamierza ją naprawić. Poniesiona przez poszkodowanego szkoda nie zależy bowiem od tego, czy naprawił samochód, ale wyraża się utratą jego wartości w stosunku do pojazdu nieuszkodzonego. Należy pamiętać, iż wymagalność roszczenia o świadczenie należne od ubezpieczyciela w ramach ustawowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu kosztów przywrócenia uszkodzonego pojazdu do stanu pierwotnego nie jest zależna od tego czy naprawa została już dokonana. Celem odszkodowania jest bowiem wyrównanie uszczerbku majątkowego który powstał w wyniku zdarzenia wywołującego szkodę, a uszczerbek ten istnieje od chwili wyrządzenia szkody do czasu, gdy zobowiązany wypłaci poszkodowanemu sumę pieniężną odpowiadającą rozmiarowi szkody ustalonemu w sposób przewidziany przepisami prawa. Co więcej, Sąd Najwyższy podkreślał, iż na wysokość świadczenia ubezpieczyciela nie ma wpływu dokonana przed likwidacją szkody przez zakład ubezpieczeń naprawa pojazdu i jej zakres. Nadto Sąd Najwyższy wskazuje, iż wysokość świadczeń obliczać należy na podstawie ustaleń co do zakresu uszkodzeń i technicznie uzasadnionych sposobów naprawy, przy przyjęciu przewidzianych kosztów niezbędnych materiałów i robocizny według cen z chwili ich ustalenia (takie stanowisko SN wyraził m.in. w wyroku z dnia 27.06.1988 r. I CR 151/88, wyroku z dnia 11.06.2001 r. V CKN 266/00, uchwale z dnia 15.11.2001 r. III CZP 68/01, wyroku z dnia 16.01.2002 r. IV CKN 635/00, wyroku z dnia 7.08.2003 r. IV CKN 387/01, wyroku z dnia 7.08.2003 r. IV CKN 387/01, wyroku z dnia 16 maja 2012 r., V CKN 1273/00, LEX 55515).

Dla rozstrzygnięcia sprawy niezbędnym było zatem ustalenie ekonomicznie uzasadnionych kosztów naprawy pojazdu marki O. (...). W tym zakresie Sąd oparł się w całości na opinii biegłego sądowego z zakresu techniki samochodowej i ruchu drogowego W. S. jako na pełnowartościowym źródle wiedzy specjalnej.

Zgodnie z treścią opinii przeciętny, ekonomicznie uzasadniony koszt naprawy przedmiotowego samochodu na skutek uszkodzeń z dnia 24 września 2013 roku wynosił 6.386,97 złotych.

Sąd ustalił całkowitą wysokość kosztów naprawy uszkodzonego pojazdu przy użyciu dostępnych części oryginalnych z logo producenta pojazdu.

Wątpliwości czy części konieczne do naprawy pojazdu winny być oryginalnymi częściami zamiennymi sygnowanymi logo producenta czy też częściami zamiennymi o porównywalnej jakości przesądził Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 20 czerwca 2012 r. (III CZP 85/11, Lex nr 1218190) w którym stwierdził, że w przypadku uszkodzenia tych części pojazdu, które przed uszkodzeniem były częściami oryginalnymi sygnowanymi logo producenta, należy uwzględniać ceny nowych części oryginalnych, zaś pomniejszenie ich wartości o wartość zużycia uszkodzonych części dopuszczalne jest jedynie wówczas, gdyby uwzględnienie nowych części w znaczny sposób zwiększało wartość całego pojazdu. Zaprezentowane stanowisko Sądu Najwyższego zasługuje na pełną aprobatę. Punktem wyjścia przy ocenie wysokości odszkodowania powinny być ceny nowych części zamiennych sygnowanych logo producenta. Takie bowiem części co do zasady zapewniają przywrócenie pojazdu do stanu sprzed uszkodzenia, to znaczy do takiego stanu, w którym pod względem użytkowym, estetycznym i technicznym pojazd będzie zaspokajał potrzeby poszkodowanego. Jeśli zaś ubezpieczyciel chciałby podważyć wysokość tak ustalonego odszkodowania, wykazując przykładowo, że ze względu na wiek pojazdu lub jego stan sprzed uszkodzenia odszkodowanie to będzie zawyżone, powinien to wykazać, w tym bowiem zakresie to na nim spoczywa ciężar dowodowy. Dopiero wówczas przy ocenie sposobu obliczania wysokości odszkodowania należy brać pod uwagę, jakie części znajdowały się w pojeździe przed uszkodzeniem, czy były wcześniej naprawiane lub wymieniane, jak długo były eksploatowane oraz jaki jest wiek pojazdu (por. postanowienie SN III CZP 85/11).

Jak zostało wyżej wskazane, wydatki poniesione w celu przywrócenia stanu poprzedniego obejmują koszt nowych oryginalnych części zamiennych, jeśli ich użycie było konieczne do naprawienia uszkodzonego pojazdu. Przywrócenie uszkodzonemu przedmiotowi waloru stanu poprzedniego polega na doprowadzeniu go do stanu używalności w takim zakresie, jaki istniał przed wyrządzeniem szkody (por. wyrok SN z 20.10.1972 r., II CR 425/72; uchwała SN z 12.04.2012 r., sygn. III CZP 80/11).

Uwzględniając zatem wypłacone w toku postępowania likwidacyjnego odszkodowanie w wysokości 2.797 zł Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3.669 zł tytułem odszkodowania za koszt naprawy uszkodzonego pojazdu (punkt 1 sentencji wyroku), która obejmuje 3.589 złotych tytułem kosztów naprawy pojazdu i 80 złotych tytułem kosztów kalkulacji.

W niniejszej sprawie powód zlecił wykonanie prywatnej wyceny wobec trwającego postępowania likwidacyjnego. Celem sporządzenia prywatnej wyceny było uzyskanie od niezależnego podmiotu stanowiska co do wysokości kosztów naprawy uszkodzonego pojazdu. Posiadanie przez powoda wyceny pozwoliło na ocenę podjętej przez ubezpieczyciela decyzji o wysokości kosztów naprawy, a tym samym domaganie się wyższego odszkodowania.

Sąd podzielił w tym względzie stanowisko orzecznictwa zgodnie z którym odszkodowanie, przysługujące z umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów, może - stosownie do okoliczności sprawy - obejmować także koszty ekspertyzy wykonanej na zlecenie poszkodowanego (Uchwała Sądu Najwyższego - Izba Cywilna z 2004-05-18, III CZP 24/04 Opubl: Orzecznictwo Sądu Najwyższego Izba Cywilna rok 2005, Nr 7-8, poz. 117, str. 35).

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 k.c. i zasądził je od dnia następującego po dniu wniesienia pozwu. Powód zgłosił pozwanemu w 2013 roku szkodę, ale nie sprecyzował kwoty dochodzonego roszczenia.

Na podstawie art. 355 § 1 kpc Sąd umorzył postępowanie w pozostałym zakresie wobec cofnięcia pozwu ze zrzeczeniem się roszczenia.

O kosztach postępowania w punkcie 1 sentencji wyroku Sąd orzekł na podstawie art. 100 zdanie 1 k.c., w myśl którego w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. W niniejszej sprawie zastosować należało zasadę stosunkowego rozdzielenia kosztów.

Pozwany przegrał sprawę w 80%.

Powód poniósł w sprawie następujące koszty: 226 złotych opłata od pozwu, 300 złotych zaliczka na biegłego - razem 526 złotych.

Pozwany poniósł w sprawie następujące koszty: 1.217 złotych wynagrodzenie pełnomocnika z opłatą skarbową (§ 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1804) i 300 złotych zaliczka, razem 1.517 złotych.

Łącznie koszty wyniosły 2.043 złote, z czego pozwany powinien ponieść 1.635 złotych , co oznacza, że powodowi należy się zwrot kwoty 118 złotych.

W toku procesu Skarb Państwa wydatkował tymczasowo ze swoich funduszy kwotę 742,47 zł z tytułu wynagrodzenia biegłych.

Na podstawie art. 83 ust. 2 w zw. z art. 113 ust. 2 pkt 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych tj. z dnia 27 maja 2014 r. (Dz.U. z 2014 r. poz. 1025) w zw. z art. 100 zdanie 1 k.p.c. Sąd nakazał pobrać tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych na rzecz Skarbu Państwa od powoda z zasądzonego w punkcie 1 sentencji wyroku roszczenia kwotę 148,47 zł (punkt 4 sentencji wyroku) oraz na podstawie art. 113 ust.1 powołanej ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 100 k.p.c, obciążył pozwanego obowiązkiem zwrotu na rzecz Skarbu Państwa tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych kwotę 594 zł (punkt 3 sentencji wyroku).